

N:o 17.

Af Herr Häggström, Erik; Angående en underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om undersökning fram till riksgränsen af en föreslagen väganläggning emellan Stensele kyrka och Håmmes eller Mo kyrka vid Ranfjorden.

Uti de sydligare delarne af Sverige och Norge befordras samfärdseln emellan dessa landsdelars innevånare, såsom bekant är, icke allenast af mellanliggande haf och flera vägar, utan en jernväg är derjemte under anläggning, som snart torde blifva för trafiken öppnad; hvaremot den Skandinaviska halföns nordliga delar förete helt andra förhållanden. Norr om den väg, som sammanbinder staden Östersund i Jemtland med köpingen Levanger i Norge, finnes ej någon banad väg öfver Kölen, och dock är en vägförbindelse emellan Norrland och nordligare delen af Norge, med dess ständigt isfria hamnar vid Nordsjön, af behofvet högt påkallad. De hufvudsakligaste fördelarne för Norrland af en dylik vägförbindelse bestå uti en lättad afsättning af de produkter, som denna ort frambringa, och anskaffande i utbyte af förnödenhetsartiklar från Norge. Obestridligt är att största fördelen tillfaller Lappmarkens innevånare, men, så framt man vill att denna landsdel skall framskrida i odling och utveckla sig i andra hänseenden, är det nödigt att bereda lättade kommunikationsleder, så att otaliga dagsverken icke hädanefter, som hittills, må förspillas, derigenom att allmogen nödsakas på ryggen bära sina alster till närmaste afsättningsort och på samma sätt till hemmet transportera sina förnödenheter.

Enligt erhållna tillförlitliga upplysningar är, norr om Östersund—Levangersvägen, den trakt, som ojemförligt bäst egnar sig till vägförbindelse med Norge, sträckningen från Lycksele genom Stensele socken och Tärna kapellförsamling öfver Kölen till Ranfjorden i Nordlands amt. Öfvergången af Kölen efter denna sträckning är jämförelsevis ganska lätt, emedan Kölen här har sin minsta höjd och naturen dessutom å sjelfva fjellet bildat en dalsträckning, der väg, utan särdeles stora kostnader, kan åstadkommas. Dertill kommer att trakten utmed Umeå floddal genom Tärna upp till riksgränsen är beväxt med skog, ehuru densamma på en del af fjellet är af dvergartad beskaffenhet. Hela denna sträcka kan ock sägas vara bebyggd och befolkad, ty afståndet emellan de längst ifrån hvarandra belägna byarne och gårdarne är högst en mil. Från Westerbottens lappmarker har under

många års vintrar lifligt varuutbyte efter denna sträckning egt rum, och de tvänne sista åren har, enligt hvad trovärdiga personer meddelat, med säkerhet ett tusen lass varor blifvit hvarje års vinter forslade till Ranfjorden och lika många lass tillbaka.

Till Lycksele kyrkoplats har från Umeå stad, till en längd af nära 13 mil, banad väg funnits under en tid af 40 år och från Lycksele till Stensele, hvar emellan afståndet utgör 9 mil, är väganläggning redan påbörjad och bör, under gynnsamma omständigheter, kunna antagas inom få års förlopp vara fullbordad. — Från Stensele skulle, på sätt förut är nämndt, den föreslagna vägen sträcka sig genom Tärna öfver riksgränsen, antingen till Hæmnes eller Mo kyrkor, båda belägna vid hvar sin vik af Ranfjorden, varande afståndet från Stensele till Hæmnes kyrka 24 $\frac{1}{2}$ mil, deraf 16 $\frac{1}{2}$ mil inom Svenska området samt emellan Stensele och Mo kyrka 25 mil, deraf 21 $\frac{1}{2}$ mil på denna sidan riksgränsen; och har, enligt den upplysning, som blifvit mig benäget meddelad, undersökning af ifrågavarande vägsträckning inom Norska området redan försiggått. Den föreslagna vägen bör sträcka sig till Ranfjorden, men om dess ändpunkt skall vara antingen vid Hæmnes eller Mo kan ej, innan noggrann undersökning af bägge väglinierna äfven på denna sidan riksgränsen blifvit verkställd, afgöras, likasom fullt tillförlitliga upplysningar om ändamålsenligaste sättet för anläggningen af ifrågavarande kommunikationsled, antingen helt och hållet till lands, hvarigenom den fördel vinnes, att allmogen kan efter densammas hela längd färdas med egna dragare, eller dels till lands och dels till vatten, ej heller kunna, utan undersökning af den föreslagna kommunikationsleden utaf dertill kompetente personer, erhållas.

Det är mig visserligen ej obekant att undersökning af en föreslagen väg emellan Arvidsjaur's lappmark i Norrbottens län och Bod i Norge redan egt rum, och jag bestrider ej heller den nytta, som denna väg kan medföra, men emellan nämnde väg samt den af mig föreslagna vägsträckningen från Stensele till Ranfjorden, hvilken sednare går genom en mera bebyggd och befolkad trakt, är ett afstånd af 15 till 20 mil, hvadan, och då man ej kan antaga att medel anslås till byggande af båda dessa vägar samtidigt, jag anser det vara af stor vikt att det utrones, hvilka af dessa vägar må kunna med minsta kostnad för Staten anläggas, på samma gång den för orten bereder största fördel, med anledning hvaraf jag hos Riksdagen vördsamt vägar begära,

att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t ingå med underdånig anhållan, det undersökning, så fort ske kan, anställas till riksgränsen å föreslagna väglinien emellan Stensele kyrka och Hæmnes eller Mo kyrkor vid Ranfjorden samt att, sedan undersökning försiggått, Kongl. Maj:t ville till Riksdagen aflåta nådig Proposition i ämnet; äfvensom att Riksdagen till Kongl. Maj:ts nådiga disposition ställer erforderliga medel till bestridande af kostnaderna för ifrågavarande undersökning.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1870.

Erik Häggström.

Anförande, afgifvet af motionären samma dag motionen väcktes.

Sedan jag i dag till Kammaren ingifvit min motion om undersökning af en väganläggning från Stensele kyrka till riksgränsen med sträckning till Ranfjorden i Norge, har jag erfarit, att medel för denna undersökning möjligen kunna erhållas af för dylika ändamål förut beviljade anslag, och vågar därför anhålla om den förändring i motionen, att, med uteslutande af min gjorda framställning om anslag af erforderliga medel för berörda vägundersökning,

Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t ingå med underdånig anhållan, det undersökning till riksgränsen, så fort ske kan, anställas å föreslagna väglinien emellan Stensele och Hæmnes eller Mo kyrkor vid Ranfjorden, samt att, sedan undersökning försiggått, Kongl. Maj:t ville till Riksdagen aflåta nådig Proposition i ämnet; samt att till följd häraf motionen måtte blifva till Tillfälligt Utskott remitterad.

Stockholm den 29 Januari 1870.

Erik Häggström.

N:o 18.

Af Herr Häggström, Erik: Om anvisande af medel för anläggning af en fyr på skäret Gråklubben vid Skagsudde, norr om Örn-sköldsvik.

Ehuru det erkännes att från Statens sida mycket blifvit gjordt under de sednare åren för underlättandet af seglingen i de farvatten, som beröra Sveriges kuster, så är dock visst, att största omtanken sträckt sig till de södra delarne deraf, men äfven de nordliga farvatten påkalla uppmärksamhet, då sjöfarten der i så väsendtlig mån tilltagit.